

Rényi András

(ELTE BTK, Művészettörténeti Intézet, intézetigazgató, habil. egyetemi docens):

A hiány tapasztalata

Az előadás Caravaggio 1601–1602-re datált ismert festménye, a *Szent Pál megtérése* (Róma, S. Maria del Popolo, Cappella Cerasi) új értelmezésére tesz kísérletet. Kiindulópontja a damaszkuszi úton végbemenő bibliai eseménysor, amelyben drámai hangsúlyt kap az istentapasztalatnak a voltaképpeni megtérést megelőző *negativitása*. A magabiztos Saulus a hanyattesés és megvakulás testi eseményei során, mielőtt még Damaszkuszban rátalálna az igaz hitre, közvetlenül önnön *fizikai* kiszolgáltatottságát, teremtmény-mivoltát tapasztalja meg. Caravaggio csak anamorfikusan szemlélhető képe – immár a jelenlét intenzitásának fokozására orientálódó modern naturalista poétikája szellemében – a *conversio*-t épp ilyen sajátos testtapasztalatként, a szuverén tisztánlátás és öntudat kríziseként performálja a kápolna terében bizonytalanul tétovázó néző számára.